

sessystemet bygger på det, sådan at vi gør brug af, at uddannelsessystemet kan sprudle af liv og af, at der er mulighed for, at de tendenser, der er der, kan blomstre.

Vi vil godt fremhæve til sidst, at denne redøgørelse med en række konkrete tiltag giver en masse muligheder, men vi vil samtidig også godt fremhæve, at vi efterlyser ændringer i det hele taget inden for undervisningssystemet, som måske ikke kræver lovinitiativ, men som kan bidrage til, at ord som selvstændighed, initiativrigdom og ansvarlighed gælder hele uddannelsessystemet.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Vi har brug for flere mestre i form af flere selvstændige og i form af flere, som mestrer deres eget liv. Danskerne skal være mere myndige og mere parat til at stå på egne ben, og at det haster med at få styrket selvstændighedskulturen, viser sig ved, at antallet af selvstændige har været faldet siden 1969.

Det er så også baggrunden for, at regeringen har taget en række initiativer, som har sat iværksætterne øverst på den politiske dagsorden. Til eksempel har Erhvervsministeriet sammen med en række andre ministerier udarbejdet en handlingsplan med en række forslag, der skal lette de administrative byrder for små og mellemstore virksomheder. Ligeledes har Iværksætterudvalget i regi af Erhvervsministeriet for nylig udarbejdet en rapport om barrierer og muligheder for iværksættere. Med udgangspunkt i rapporten vil regeringen fremsætte en række forslag, som skal motivere flere til at gå i gang selv.

Hertil kommer så undervisningsministerens uddannelsesstrategi på iværksætterområdet, der jo som sagt omfatter mere end 50 initiativer, hvis mål er at styrke de unges personlige kvalifikationer, så de får lysten, modet og motivationen til at blive iværksættere.

Skal vi have flere iværksættere i Danmark, er det nemlig ikke nok at lette de erhvervsmæssige vilkår. Det afgørende er de unge og deres syn på iværksætteri og innovation. Hvordan får vi så nogle unge, som er interesseret i at gå i gang selv, som tør og har lyst til at sætte deres eget præg på tilværelsen og på det, de beskæftiger sig med? Med andre ord: Hvordan skaber vi innovative unge?

Om de unge vil starte egen virksomhed eller ej, synes jeg ikke er det afgørende. Det afgørende er, om de unge selv har lyst til at præge deres

arbejdsliv og hverdag, at de ikke bare accepterer tingenes tilstand, men at de derimod hele tiden er i dialog med arbejdspladsen og tager initiativer, når de synes, at noget kan gøres bedre eller bør ændres.

Vi skal forme nogle unge mennesker, som ikke blot er gode til at lede, men som også er ledelsesbare, dvs. kan ledes. Det er en misforståelse at tro, at ideer og fornyelse blot kræver gode ledere, det kræver i lige så høj grad gode medarbejdere, der er til at lede, og som præcis ved, hvordan de vil ledes, og hvor deres grænser er, eller som med andre ord er parat til at lade sig lede et stykke ad vejen.

Hvad kan vi så gøre for at fremme en kultur, hvor kreativitet, initiativ og selvstændighed er i høj kurs? Hvordan kommer vi tryghedstrangen og angsten for at løbe en risiko til livs? Hvordan skaber vi myndige mennesker, som middel-mådighed og jantelov ikke får has på, som tør løbe en risiko og gøre sig synlige?

Uddannelsessystemet er nok det sted, vi bedst og mest effektivt kan præge børnene og de unge til at blive innovative. Derfor må vi give børnene en folkeskole, som fremmer deres lyst til selv at komme med ideer, til selv at tage et ansvar for oplæringen og til at samarbejde med andre. Vi må give dem en folkeskole, hvor selvorganisering er nøgleordet. Det vil nemlig kunne hjælpe dem hele livet igennem, uanset hvilken løbebane de måtte vælge.

Tværfaglighed og evnen til at lede og indgå i en gruppe er vigtige egenskaber at besidde for fremtidens iværksættere. Noget af det, de nemlig skal kunne, er at fungere uden et hierarki og uden den stærke funktionsopdeling, som har præget industrikulturen.

Med den ny folkeskolelov synes jeg, at vi har skabt meget fine vilkår for fremtidige iværksættere. Der er lagt op til, at eleverne får større mulighed for selvstændigt at søge og formulere viden bl.a. i projektopgaver i stedet for de traditionelle eksaminer.

Men det er jo ikke gjort med folkeskolen. Unges personlige og faglige forudsætninger for start af egen virksomhed eller for at blive innovative medarbejdere kræver en indsats i hele uddannelsessystemet, og med undervisningsministerens forslag om en samlet strategi på uddannelsesområdet synes jeg, at vi er nået et meget stort skridt ad vejen. Målet for det toårige handlingsprogram er gennem hele uddannelsessystemet at styrke de unges såvel faglige som personlige forudsætninger for at blive innovati-